

ta con l'altra, tutta in piè si sostiene, posando bizarramente sopra membra non proprie, e pur così bene adatte, che l'occhio non che risentirsene come à mostruosità, sommamente gode, trovata una non più veduta specie di proportione, e di bellezza, nella deformità, e nella sproportione. Io per me credo, che chi ne formò il disegno, vi studiasse intorno il doppio più, che a una fabbrica ben ordinata; mà non è da ognuno l'intenderne il Magistero.

In Fig. 3. Adjecta sistuntur Strata montium quædam, qui Lacui Rivario adstant, horumque protensiones arcuatae.

Die 17. Julii *Thermas* petiimus *Fabarias* quibus per Novendium usus fui, ut reliquias abigerem Hemicraniae dexteri lateris, cujus praeludia ante aliquot annos sensi, & felices malo progredienti obices posui, per earundem aquarum usum Anno 1704. susceptum, ut tamen remanserint palpebrarum oculi dexteri motus quidam spasmodici, quorum depulsio ut & reliquiarum mali Ischiadici, quod sub initium hujus anni dexterum latus afficere coepit, evacuatio ad Undas Fabarias, veluti sanitatis Portum me invitavit.

Hic fuit altitudo Mercurii in Barometro diebus 18. & 19. Julii 25". 9". Coelo sereno.

Die 21. Julii hora 1. post meridiem fuit Mercurii altitudo 25". 8". Coelo sereno & calido.

Die 22. Julii ante meridiem fuit altitudo Mercurii eadem, vesperi vero coelo tonante dimidiam descendit lineam.

Die 23. Julii in Thermis ante meridiem Mercurii altitudo 25". 3". coelo circa meridiem & vesperi pluvio.

Die 24. Julii in Thermis manè & per totam noctem praedentem cecidit pluvia, fuitque per totum hunc diem aër inconstans. Altitudo Mercurii 25". 3".

Die 25. Julii coelo inconstanti hora septima matutina altitudo in Thermis 25". 4". post meridiem 25". 3".

Thermis Fabariis adjacent saxa marmorea, nigricantia vel sca, lapide illo, quem titulo *Lentium lapidearum vitreis milium utrinque convexarum*, vario sub schemate visui sefferentium descripsi in *Specimine Lithographia Helvetica* pag. 30. & postea in *Meteorologia Helvetica* pag. 326.

Sec inter saxa durissima, pro novae Aedis Balneatoriae constructio-

structione excisa *αγαθὴ πέτρα* jacuit frustum vetustâ velut carie exesum, è quo lapides figurati conclusi sponte excidère partim, partim lævi instrumentorum subsidio eximi, sicque carceribus liberari potuere. Sunt autem lapides hi *Numismales* aliis dicti latiores illis, quos offendi hæctenus in Monte *Aubrig*, Ditionis Suitensis, & planiores, seu utrinque minus convexi, cæterum Gyris suis numerosis serpentiformibus pulchrè signati, & striis à circumferentia ad centrum tendentibus interstincti, aliquando medio umbilico veluti prominuli, communiter unciales in Diametro. Siffit talismodi Lapidem *Fig. 4.* tum saxo immersum, tum solutum. Dantur & licet raro inter illos Diametri brevioris, 5. vel 6. linearum, *Aubrigensibus* loco citato descriptis similes, sed quoque latiores, biunciales & triunciales, margine veluti sinuato, sed striis prorsus carentes. Dubium adhuc est, quo pertineat hoc lapidum genus. A Diluvianorum consortio non eximendos prorsus esse suadet observatio Fratris Johannis Bononiæ facta, ubi in eodem verarum *Concharum* & *Cochlearum* *Marinarum* in Diluviana inundatione submersarum strato reperit Fossilia minutissima testacea, ejusdem cum lentibus nostris Figuræ, sed vix sine Microscopii subsidio dignoscenda. Est hæc ulterior inquisitio illis speciatim commendanda, qui Mare accolunt, ut Analoga quærant, & inveniant marina, sicque Historiam Naturalem fossilium promoveant.

In eodem saxo marmoreo ante aliquos annos inveni *Petunculitam striatam*, & nunc ejusdem ferè generis alium ex hoc saxo erutum reportavi.

Eruimus quoque *Tubulos* aliquos *marinos* Fossiles 4. vel 5. spirarum teretes, læves, intus manifestè cavos, quorum Orbes in eodem plano jacent, *Cornubus Ammonis* similes.

Ad *Therमारum* ipsarum scaturigines inventa pulcherrima *Tellina* porosa nigri coloris, (*Fig. 5.*) qualis describitur in *Spec. Lith. Helv.* pag. 21.

Quinquaginta circiter pedes supra *Therमारum* scaturigines hodiernas profluebant olim ex *Montis Visceribus* salutares undæ. Adhæret *Terra Bolaris* rubra saxis, adsunt quoque *Tophi* albidi crustatim saxa obtegentis, & in tubercula aspera elevati, vestigia.

In fissilium lapidum stratis, supra Ædem balneatoriam reperiendis ad viam, qua Valentiam itur, inveniuntur passim fragmenta mineræ ferri, fibris veluti lignosis fusci coloris intertextæ.

Ipsi lapides *Fissiles* duplicis sunt generis nigricantes, uni molliores, tenuiores, friabiles, alii crassiores, duriores, utriusque Architectonicis apti, prouti etiam eos ædis novæ muris intertexebant operarii.

E regione Ædis Balneatorix in rupe subcœrulei coloris visundæ sunt maculæ albidæ & flavescentes, quæ Naturæ veluti penicillo rudi ludibundo figuram projecti in terram hominis, retrò cruces erectas veluti adorantis repræsentant Divæ *Mariæ Magdalene* iconem, nescio quibus indiciis, hanc esse volunt Pontificii. Depinxi rudem hanc Deunculæ imaginem *in itinere* 3°. *Tab. VIII.*

Ad hunc parietem præaltum dabatur commoda, licet periculi plena occasio experiendi convenientiam inter modum Altitudines mensurandi Mechanicum & Barometricum, & simul examinandi differentiam Calculi Morisoniani ac Cassiniani, ac alterutrius prærogativam statuminandi.

Ex Arbore, quæ fortè horizontaliter ex supremo hoc pariete saxoso procrevit, ut super truncum projectum natibus prorepere potuerit, licet cum vitæ discrimine servus, demisso fune mensuravimus altitudinem 766. pedum Tigurinarum. In Barometro stetit ad radicem Montis hujus parietini, seu Ripam Taminnæ in 23". 2". propter arborem in summo pariete in 22". 4½". (ubi notandum, non esse hanc numerationem factam, ut alias, a principio Mercurii in capsula). Nunc videbimus, quid inde in favorem unius & præjudicium alterius Hypotheseos colligi queat.

Ex hac differentia 7½". linearum decimalium Tigurinarum, sine ratione habita ad gradualem Aëris rarefactionem, quam experimentis æquè ac rationibus pro fundamento suarum tabularum statuunt Parisienses, prodit ex Hypothesi 80. pedum pro una linea numerus 600. ex Hypothesi vero posteriori 90. pedum 675.

In Mariotti tabula ad mensuras Tigurinas decimales redacta

436 I T E R A L P I N U M

Sta respondent 23". 1 $\frac{3}{4}$ ". 1916. pro altitudine à Maris Mediterranei Horizonte ad Taminnæ Ripam, & 22". 4 $\frac{1}{4}$ ". 2669'. pro altitudine à Mari ad summum parietem nostrum montosum; subtracto priore numero à posteriore, remanent 753'. pro altitudine ipsius parietis.

Juxta Cassini computum respondent 23". 1 $\frac{3}{4}$ ". 2157. pro altitudine perpendiculari a Mari ad Taminnam & 22". 4 $\frac{1}{4}$ ". 3156'. pro altitudine à Mari ad summum parietem; subtractione facta, remanent 999'. pro altitudine parietis; qui adeo

Fune dimensus dat	766'.
Ex Mariotti calculo Barometr.	753'.
Ex Cassini Hypothesi	999'.

Quo Experimento Mariotti Hypothesin referendam esse Cassini calculo, quem voluit esse correctiorem, nemo non videt. Imò verò ad ipsum, quem Mechanica suppeditat, numerum surget Mariotte, si consideres, funem ex tanta altitudine, a pondere unius circiter libræ, extendi potuisse 13. residuos pedes, quo supposito ex amissim congruit Mariotte, minutis neglectis, quas fractiones linearum suppeditant.

Inde ab illo tempore composuit frater Johannes aliam tabulam graduationis mediam inter Cassinianam & Mariottianam, quam inserui *Helvetiæ Stoicherographiæ* p. 24.

Nunc Thermis Fabariis valedico, ut itineris, quod præhabeo, Alpini filum protroham.

Die 25. Julii post meridiem in Thermis fuit Mercurii altitudo aëre inconstanti 25". 4". *Ragazii* ad vesperam 25". 10".

Die 26. Julii hora septima matutina cœlo pluvioso fuit Mercurii altitudo eadem cum hesternâ.

Est *Ragazium*, *Ragaz*, Vicus in Comitatu Sarunetum haud ignobilis, Rheno ferè aditus. Hujus fluminis Celeberrimi ductum nunc secuturi Acus Magneticæ subsidio delineabimus omnes, quot observare licet; flexus, ad prima usque in *Extrema Sylva Rhenana* stamina, una cum justis Pagorum utrinque aditorum distantis, Rivis influis, Montibus ex utraque parte erectis, cum Veris singulorum nominibus, quibus observationibus nititur Geographiæ Helvetiæ correctior Tabula abs me edita 1712. Via, quæ *Ragazio Curiam* juxta Rheni ductum